

Nr 1.

Ankom till Riksdagens kansli den 19 februari 1914 kl. 2 e. m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder mot spridning av tuberkelsmitta genom försäljning av tuberkulinundersökta djur.

Närvarande: Herrar Enderstedt, Hallén, Larsson i Bondarve, Svensson i Skönsberg, Westman, Lundgren i Björna, Mörtzell, Sterne, Olsson i Järnsida och Mossberg.

I en inom andra kammaren väckt, till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 267, har herr *Olsson* i See hemställt, att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det tacktes Kungl. Maj:t låta utreda, på vad sätt tuberkelsmittans spridande genom försäljning av tuberkulinundersökta djur måtte förhindras, samt vidtaga de åtgärder, som därav kunna föränledas.

I fråga om motiveringen tillåter sig utskottet att hänvisa till motionen.

Den av motionären väckta frågan om åtgärder till förhindrande av tuberkelsmittas spridande genom försäljning av nötkreatur, som vid undersökning befunnits vara behäftade med tuberkler, var redan år 1904 föremål för riksdagens behandling. *Föregående behandling i riksdagen.*

Bihang till riksdagens protokoll 1914. 13 saml. 2 avd. 1 häft. (Nr 1.) 1

Vid nämnda års riksdag väcktes nämligen inom andra kammaren av herr J. A. Jonsson i Hökhult motioner (nr 187 och 210), däri yrkades, att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det tacktes Kungl. Maj:t låta utreda, dels huruvida ej de djur, som vid tuberkulinundersökning befunnes vara behäftade med tuberkler, borde märkas med ett varaktigt märke å hornen, eller, därest djuren saknade horn, i öronen eller på annat lämpligt sätt, och dels huruvida och i vad mån staten borde lämna ersättning för den förlust, som djurägare åsamkades genom nedslaktning av de djur, som genom vederbörlig tuberkulinundersökning förklarats vara sjuka, samt till riksdagen inkomma med de förslag, som därav kunde föranledas.

Efter vägande av skälen för och emot motionärens yrkande, för vilka skäl, med hänsyn till vad nedan anföres, redogörelse här icke torde behöva lämnas, ansåg sig utskottet böra avstyrka detsamma, dock under uttalande av att ytterligare åtgärder för bekämpande av tuberkulosen borde vidtagas. Utskottet hemställde alltså, att motionen icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda. Denna hemställan bifölls av kammaren.

*Utskottets
utlåtande.*

Utskottet har inhämtat, att Kungl. Maj:t genom beslut den 1 mars 1912 dels uppdragit åt medicinalstyrelsen och lantbruksstyrelsen att gemensamt verkställa och till Kungl. Maj:t inkomma med utredning och förslag till de ytterligare åtgärder från statens sida för bekämpandet av nötkreaturstuberkulosen, som funnes erforderliga och lämpliga, dels ock bemyndigat nämnda styrelser att såsom biträde vid uppdragets fullgörande tillkalla tre sakkunniga, varibland en representant för det medicinska facket och en för lantmannaintresset. Med anledning härav hava medicinalstyrelsen och lantbruksstyrelsen den 10 oktober 1912 fastställt program för sitt och de sakkunnigas arbete, vilket i underdånig skrivelse av den 11 april 1913 med begäran om anslag till ifrågavarande utredning bringats till Kungl. Maj:ts kännedom.

Detta program har följande utseende:

I. *Åtgärder till utvidgande av kampen mot nötkreaturstuberkulosen.*

1. Bekämpande av de öppna tuberkulosformerna, inklusive ett verksammare bekämpande än hittills av juvertuberkulosen, samt bekämpande i vissa fall av nötkreaturstuberkulosen enligt Ostertags metod.

2. Lättnader för veterinären i fråga om utförande av undersökning med tuberkulin.

3. Lokala reaktionsmetoders användande i kampen mot nötboskaps-tuberkulosen.

4. Statsbidrag till hushållningssällskap eller föreningar, bildade i ändamål att främja tuberkulosens bekämpande.

II. *Åtgärder till förebyggande av tuberkulosens införande i ladugårdarna.*

1. Bestämmelser angående försäljning av tuberkulösa nötkreatur.

2. Märkning av reagerande nötkreatur.

3. Särskilt förebyggande av tuberkulosens spridning till de trakter, där sjukdomen icke alls eller i endast ringa grad är gängse.

4. Förbud att till kreatursföda försälja mjölk och vissa mejeriprodukter, som icke förut uppvärmts till minst 80 grader Celsius.

5. Förbud att vid premieringar och utställningar av nötboskap utmärka andra än reaktionsfria nötkreatur.

6. Förbud att premiera småbruk, som icke underhålla reaktionsfri ladugårdsbesättning.

7. Åtgärder till förhindrande av tuberkulosens spridning genom tjuvföreningar.

8. Åtgärder till förekommande av tuberkulosens spridning genom ladugårdskontrollen.

III. *Andra åtgärder.*

1. Kurser i syfte att meddela veterinärer ökad insikt uti till tuberkulosens bekämpande hörande ämnen.

2. Allmänhetens upplysande, genom tryckta upplysningar för lantbrukare, angående nötkreaturstuberkulosen.

3. Undersökningar angående nötkreaturstuberkulosens utbredning i landet, bland annat genom insamlande genom slakthusens försorg av statistik angående tuberkulosens förekomst bland slaktdjur.

Såsom av detta program framgår, omfattar ifrågavarande utredning, vilken ännu icke är slutförd, jämväl frågorna om bestämmelser angående försäljning av tuberkulösa nötkreatur och om märkning av reagerande nötkreatur.

Då sålunda den i motionen omförmälda angelägenheten, vars vikt och betydelse utskottet livligt behjärtar, redan är föremål för behandling från statsmyndigheternas sida, får utskottet hemställa,

att herr Olssons i See förevarande motion ej måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 17 februari 1914.

På utskottets vägnar:

M. ENDERSTEDT.
